

15 במאי, 2018

לכבוד

המנהלים הכלליים של הרשויות המקומיות

שלום רב,

הנדון: תקנות להעדפת עסקים בשליטת נשים במכרזי רכש

אנחנו מתכבדות לפנות אליכם כדי להביא לידיעתכם את דבר פרסומן של **תקנות שמטרתן לקדם נשים בעלות עסקים המתחרות במכרזי רכש של הרשויות המקומיות**. פנייתנו נעשית במסגרת הקליניקה לנשים וכלכלה, בהנחייתה של עו"ד רחל בנזימן, שהיא חלק מתוכנית הלימודים בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית.

בשנת 2016 תוקנו תקנה 22(ה1) לתקנות העיריות (מכרזים), ס' 22 לתוספת הרביעית לצו המועצות המקומיות (א) וס' 22 לתוספת הראשונה לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), ובכולן נוספה הוראה לפיה **יש להעדיף עסק בשליטת אישה שמתחרה במכרז על פני עסק בשליטת גבר, אם ועדת המכרזים מצאה שיש להמליץ באותה מידה על שתי ההצעות**. מבדיקה שערכנו בעשרות רשויות מקומיות עלה כי ברשויות רבות לא נודע על התקנות והן אינן מיושמות.

חשיבותן של התקנות נעוצה בכך שיש בכוחן להגביר את השוויון המגדרי בגישה לרכש המקומי, לנוכח המצב כיום בו חלקן של נשים ברכש המקומי קטן משמעותית מזה של גברים.

מחקר מקיף שערכה עו"ד נוגה דגן בוזגלו בנושא "רכש ציבורי מקומי – היכן הנשים",¹ מצביע על כך שישנם חסמים מובנים המקשים על נשים בעלות עסקים לזכות במכרזי רכש. אלו נובעים, בין השאר, ממאפייניהם של העסקים בבעלות נשים: לרוב מדובר בעסקים קטנים וזעירים, שמהותם מתן שירותים (ואינם עוסקים בבניה או תחזוקה). לכן, לעתים היקף השירותים שהעסקים הללו מציעים קטן ביחס להיקף המבוקש במכרז, או שהתחומים אינם תואמים את אלו שבהם מפורסמים מכרזים. כמו כן, קושי נוסף העולה מהמחקר הוא במחסור בנתונים אודות עסקים בבעלות נשים. המחקר מצביע על מספר דרכים לקידום השתתפות עסקים בבעלות נשים ברכש ציבורי מקומי. אנו מאמינות **שמתוקף תפקידכם תוכלו לקדם צעדים אלו ולהביא להגדלת מספר הנשים בעלות העסקים שמשתתפות ברכש מקומי ברשות המקומית שאותה אתם מנהלים**.

המלצות אופרטיביות ליישום התקנות:

1. **יידוע** ועדות הרכש על קיומן של התקנות ועידודן לפעול לפיהן.
2. **הכללת ההוראה בדבר התקנה להעדפת עסקים בבעלות נשים** בנוסח של מכרזי הרכש של הרשות המקומית כדי לעודד נשים בעלות עסקים לגשת למכרזים אלה.

¹ נגה דגן בוזגלו, רכש מקומי – היכן הנשים?, קואלציה שותפות ומרכז אדוה (2017).

3. **הוספת סעיף** בטופסי המכרז המתייחס למגדר של בעלות השליטה בעסק כדי למפות ולזהות את תחומי הרכש הרלוונטיים לנשים.
 4. קביעת **יעדים רב-שנתיים** להשתתפות נשים ברכש בתחומים הרלוונטיים.
 5. הנחיה של פקידי הרכש ברשות המקומית **לפצל את המכרזים** כך שיתאימו לעסקים קטנים.
 6. **פנייה** לארגוני נשים ובעלות עסקים ליידוע בדבר קיומן של התקנות, ועידודן לגשת למכרזים.
- נשמח לעמוד לרשותכם למידע נוסף ואף לסיוע ביישום התקנה ברשות המקומית שבניהולכם.

בכבוד רב,
עו"ד רחל בנוימן,
נ. רחל
הדס ארצי,
חן רביב.